

Österåkers kommuns styrdokument

Datum för antagande: 2026-06-15

Diarienummer: KS 2026/0139

Antagen av: Kommunfullmäktige

Dokumentansvarig: Ekonomiavdelningen

Finanspolicy för Österåkers kommun

Innehåll

1.	Inledning.....	3
1.1	Finanspolicyns syfte.....	3
1.2	Finansverksamhetens mål	3
1.3	Uppdatering av finanspolicy.....	4
1.4	Organisation och ansvarsfördelning.....	4
2.	Skuldförvaltning.....	6
2.1	Riskhantering.....	6
2.2	Derivat.....	7
2.3	Borgen.....	7
2.4	Finansiell leasing.....	8
2.5	Uppföljning och rapportering	8
3.	Kapitalförvaltning.....	8
3.1	Generella regler för kapitalförvaltning.....	8
3.2	Likviditetsförvaltning.....	12
3.3	Överlikviditetsförvaltning	13
3.4	Pensionsmedelsförvaltning	15
3.5	Syskonen August och Viktoria Johanssons fond.....	17

I. Inledning

Finanspolicyn anger mål och riktlinjer för hur finansverksamheten i Österåkers kommun och dess hel- och delägda bolag samt stiftelser ska bedrivas i tillämpliga delar.

Med finansverksamheten avses upplåning, utlåning, kommunal borgen, likviditetshantering, medelsplaceringar och finansiell riskhantering. För att hantera kommunkoncernens ekonomi effektivt, ska kommunen på det sätt och inom de ramar som Kommunfullmäktige beslutar, samordna de finansiella frågorna för kommunkoncernen.

Av kommunallagen (11 kap §2-4) framgår att kommuner ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Kommunfullmäktige ska meddela föreskrifter om medelsförvaltningen och särskilda föreskrifter om förvaltning av medel avsatta för pensionsförpliktelser.

Kommunens finanspolicy fastställs av Kommunfullmäktige och ska löpande hållas uppdaterad, med hänsyn till de aktuella förhållandena i kommunen samt med beaktande av utvecklingen på de finansiella marknaderna.

I.1 Finanspolicyns syfte

Syftet med finanspolicyn är att:

- Fastställa finansverksamhetens mål
- Fastställa ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten ska organiseras
- Fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten
- Fastställa ramar och riktlinjer för rapportering och uppföljning av finansverksamheten

I.2 Finansverksamhetens mål

Finansverksamhetens mål är att:

- Säkerställa kommunkoncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- Inom finanspolicyns ramar och inom fastställda riskbegränsningar uppnå bästa möjliga finansnetto för kommunkoncernen
- Inom finanspolicyns ramar och fastställda riskbegränsningar sträva efter att kapitalanskaffning och kapitalanvändning blir effektiv och sker till en så låg kostnad som möjligt

- Finansverksamheten ska genomföras på ett säkert och effektivt sätt utan spekulativa inslag och så att en betryggande säkerhet alltid upprätthålls

1.3 Uppdatering av finanspolicy

Finanspolicyen revideras vid behov med hänsyn till aktuella förhållanden inom kommunkoncernen samt till utvecklingen på de finansiella marknaderna eller andra förändringar i omvärlden.

1.4 Organisation och ansvarsfördelning

Den av Kommunfullmäktige fastställda gemensamma finanspolicyen utgör den yttre ramen för kommunens och de kommunala bolags finansiella verksamhet. Nedan framgår fördelningen av ansvar mellan Kommunfullmäktige respektive Kommunstyrelse och ekonomiavdelningen, samt av kommunen helägda bolag. Delegering av beslutsrätt från Kommunfullmäktige till Kommunstyrelsen framgår av kommunstyrelsens delegationsordning.

1.4.1 Kommunfullmäktiges ansvar

Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för finansförvaltningen och fastställer kommunkoncernens finanspolicy.

Kommunfullmäktige ska fatta beslut om:

- Finanspolicy med eventuella revideringar
- Fastställa en årlig ram för kommunkoncernens upplåning och borgen under kommande budgetår.
- Fastställa en årlig ram för kommunens upplåning under kommande budgetår

1.4.2 Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ska:

- Ansvara för kommunkoncernens finans- och medelsförvaltning
- Lämna förslag till Kommunfullmäktige om revideringar av kommunens finanspolicy
- Vid behov utarbeta riktlinjer för den operativa finansverksamheten som säkerställer en god intern kontroll och att reglerna i kommunkoncernens finanspolicy efterlevs
- Löpande följa finansverksamheten genom finansiell rapportering i enlighet med övriga riktlinjer för finansiell uppföljning
- Årligen fatta beslut om storleken på borgensavgifter

1.4.3 Ekonomiavdelningen ansvar

Ekonomiavdelningen ska:

- Ansvara för verkställandet av den finansiella verksamheten med utgångspunkt från denna policy
- Rapportera till Kommunstyrelsen om den finansiella utvecklingen minst två gånger per år (delårsbokslut och årsredovisning)
- Lämna förslag till Kommunstyrelsen avseende uppdatering av finanspolicy
- Samordna kommunens kontakter med de finansiella marknaderna samt företräda kommunen gentemot externa motparter
- Genomföra förändringar avseende förvaltare, investeringar och andra uppdrag inom ramen för finanspolicyn
- Svara för kommunens likviditetsplanering och uppföljningen av den
- Ansvara för korrekt bokföring och all hantering av finansiella transaktioner
- Verkställa placeringar, upplåning och derivat
- Årligen ta fram ett beräkningsunderlag för borgensavgifter

1.4.4 Helägda kommunala bolags ansvar

Helägda kommunala bolag ansvarar för att:

- Finansverksamheten bedrivs inom ramen för finanspolicyn
- Anta den, av Kommunfullmäktige, beslutade finanspolicyn
- Bedöma lånebehov och genomföra upplåning inom ramarna för finanspolicyn
- Säkerställa ett effektivt samarbete inom kommunkoncernen och löpande tillhandahålla den information, utan anmodan, till kommunens ekonomidirektör som kan ha betydande påverkan på finansverksamheten. Det kan exempelvis vara kommande investeringar som kan komma att kräva nyupplåning.

2. Skuldförvaltning

Vid upplåning ska sådana former väljas som medger en låg risknivå till lägsta möjliga finansieringskostnad för kommunkoncernen. Finansverksamheten ska säkerställa kommunkoncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt.

Skuldportföljerna ska struktureras med hänsyn tagen till ränterisker, refinansieringsrisker och andra övriga risker. Riskerna ska bevakas och följas upp löpande.

2.1 Riskhantering

All finansiell verksamhet är förknippad med ett visst risktagande. Genom en aktiv finansförvaltning skapas möjligheter till en effektiv hantering av risker där hänsyn tas till den kostnad riskhanteringen medför.

2.1.1 Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar. För att minska finansieringsrisken ska kapitalbindningen sprids jämnt över tid.

Tillåten genomsnittlig kapitalbindning får ligga inom ett intervall om 1,0–4,0 år. Högsta andelen kapitalförfall inom en enskild 12-månadersperiod får uppgå till maximalt 50 procent. Endast bolag som är godkända av finansinspektionen får användas för derivathantering.

2.1.2 Ränterisk

Med ränterisk avses risken att kommunkoncernen finansnetto påverkas negativt beroende på att marknadsräntorna stiger. För att begränsa ränterisken ska räntebindningstiderna sprids jämnt över tid.

Tillåten genomsnittlig räntebindning får ligga inom ett intervall om 1,5–4,0 år. Högsta andelen ränteförfall inom en enskild 12-månadersperiod får uppgå till maximalt 40 procent.

2.1.3 Valutarisk

Upplåning i annan valuta än svenska kronor är inte tillåten.

2.1.4 Motpartsrisk

Med motpartsrisk menas att risken att motparten inte kan fullfölja sina förpliktelser. Strävan är att sprida lånen på olika motparter. Kommuninvest är dock undantagen som enskild motpart avseende lån. Eventuella derivat bör spridas på minst två motparter.

2.2 Derivat

Med derivat avses ett finansiellt instrument för att hantera ränterisker. Derivatinstrument får användas endast till att hantera finansiella risker i underliggande upplåning. All användning av derivatinstrument förutsätter god förståelse för instrumentets funktion, prissättning, tillhörande risker och administrativa rutiner som kan hantera dessa affärer.

2.2.1 Godkända derivat

Derivat kan användas i finansverksamheten för att minimera risker och/eller justera räntebindningen i portföljen. Alla derivat ska vara kopplade till en underliggande upplåning. Transaktioner får endast ske med, i förväg, godkända motparter.

Följande räntederivat är godkända:

- Ränteswap

Följande motparter är godkända:

- Svenska banker med rating om minst A+ (Standard & Poor's).
- Utländska banker som agerar på den svenska marknaden utifrån svensk lagstiftning med en rating om minst A+ (Standard & Poor's).

2.3 Borgen

Kommunfullmäktige beslutar om årlig ram för upplåning och borgen för kommunkoncernen.

Kommunal borgen lämnas normalt endast till de kommunala bolag ingående i kommunkoncernen. Kommunfullmäktige ska ha en restriktiv inställning till borgensengagemang utanför kommunkoncernen. Beslut om borgen ska innehålla en bedömning av den risk kommunen ikläder sig.

2.3.1 Borgensavgifter

Om kommunen tecknar borgen för ett lån som ett kommunalt bolag tar upp eller om kommunen ger ut ett internlån, krävs det enligt EU:s lagstiftning om statsstöd att kommunen ersätts i form av borgensavgift. Bolags villkor för finansieringen ska vara marknadsmässig och spegla vad ett motsvarande fristående bolag utan kommunalt ägande skulle erhålla. Kommunen ska tillämpa en metod för beräkning av borgensavgifter som tar sin utgångspunkt i marknadsmässiga räntor och justeras individuellt men hänsyn tagen till det individuella kommunala bolagets finansiella status. Borgensavgiften ska uppdateras kontinuerligt, dock minst en gång per år.

Eftersom Norrvatten, Österåkersvatten AB och ÖVAR AB inte verkar på en konkurrensutsatt marknad undantas bolagen från borgensavgift.

2.4 Finansiell leasing

Finansiell leasing jämförs med upplåning. Beslut om att ingå avtal om finansiell leasing regleras i delegationsförteckningen.

2.5 Uppföljning och rapportering

Det övergripande syftet är att informera Kommunstyrelsen om förvaltningens resultat och exponering i relation till fastställda limiter. Samtliga personer och parter delaktiga i arbetet med medelsförvaltningen ska omedelbart rapportera till Kommunstyrelsen om händelser som inte kan betraktas som normala i placeringsverksamheten.

Varje månad sammanställs en rapport per portfölj som innehåller uppföljning av fastställda limiter samt relevanta nyckeltal i förvaltningen.

3. Kapitalförvaltning

Kommunen kan ha både kort- och långfristig överskottslikviditet. Detta kapital ska förvaltas med olika placeringsregler beroende på bland annat mål, syfte, placeringshorisont och möjlighet att bära risk.

- Likviditetsförvaltning
- Överlikviditetsförvaltning
- Pensionsmedelsförvaltning

Fördelningen av kapital mellan de olika portföljerna/förvaltningarna kommer att variera över tid med utgångspunkt från kommunens långsiktiga likviditetsplanering och bedömningar av utvecklingen av kommunens ekonomiska situation.

Utöver förvaltning av kommunens kapital regleras i denna policy även placeringsregler för Syskonen August och Viktoria Johanssons fond.

3.1 Generella regler för kapitalförvaltning

3.1.1 Hållbarhet i förvaltningen

Kommunen ska vid val av placeringar ta hänsyn till och främja god etik samt ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Kommunen ska prioritera investeringar i bolag/fonder som verkar för att uppnå FN:s globala mål för hållbar utveckling. De kommunala bolagen ska antingen direkt, eller genom investeringar i fonder, följa OECD:s riktlinjer för multinationella företag, ILO:s grundläggande konventioner, samt FN:s konventioner om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och korruption, vilka innefattas i FN:s Global Compacts tio principer.

Kommunen får inte placera i företag som är direkt involverade i kontroversiella vapen som vid användning bryter mot grundläggande humanitära principer, vilket innefattar antipersonella landminor, kemiska och biologiska vapen, klustervapen och kärnvapen.

Placeringar medges ej i företag vars omsättning till mer än 5 procent kommer från produktion eller försäljning av vapen och krigsmateriel¹, pornografi, kommersiell spelverksamhet, tobaks- och alkoholvaror eller cannabis för rekreationsbruk. Vidare medges inte placeringar i företag vars omsättning till mer än 5 procent kommer från utvinning, prospektering, produktion och raffinering av fossila bränslen.

För att vidga hållbarhetsperspektivet i förvaltningen bör kommunen även använda sig av så kallad positiv screening som innebär att hållbara bolag aktivt väljs in. Med detta menas att kommunen ska sträva efter att göra placeringar i bolag som bidrar till att lösa klimatutmaningarna eller som främjar omställningen till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och/eller miljömässigt). I de fall det rör sig om investeringar i lösnings- eller omställningsbolag, efter en tydlig investeringsprocess med regelbunden uppföljning, tillåts placeringarna avvika från riktlinjerna ovan. Detta kan innefatta investeringar i exempelvis gröna och sociala obligationer samt investeringar som är linjerade med FN:s hållbarhetsmål.

För att säkerställa att riktlinjerna efterföljs ska regelbundna genomlysningar av innehaven göras. Konstaterade överträdelser ska hanteras enligt nedan:

- I första hand kontaktas fondbolaget för att förmå dem att avyttra det innehav som bryter mot riktlinjerna skyndsamt.
- Om detta inte görs inom rimlig tid ska fonden avyttras.

3.1.2 Motparter

Köp och försäljningar av värdepapper och valutor ska göras via etablerade finansiella institutioner. Godkända motparter är:

1. Svensk bank, värdepappersinstitut eller annat finansiellt institut som har Finansinspektionens tillstånd att bedriva handel med finansiella instrument eller valutor
2. Utländska institutioner som har tillstånd liknande det som anges i punkt 1 och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

---

¹ Placering i europeisk försvarsindustri är undantaget. Med europeisk försvarsindustri avses företag i försvarssektorn som är börsnoterade och har sin juridiska hemvist i Europa.

Transaktioner ska ske enligt principen betalning mot leverans. Undantag från denna princip är tillåten vid tillfällen då det normala förfarandet är annat, exempelvis vid ny-emissioner.

3.1.3 Förvaring av värdepapper

Kommunens tillgångar ska förvaras hos:

1. Svensk bank eller institut som har Finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring eller hos
2. Utländsk bank eller institut som har tillstånd liknande det som anges i punkt 1) och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

3.1.4 Tillåtna ägandeformer

Placering ska ske i värdepappersfonder. Fonderna ska ha Finansinspektionens, eller motsvarande utländsk myndighets, tillstånd och ha en placeringsinriktning som överensstämmer med bestämmelserna i denna policy.

Derivatinstrument får endast användas inom ramen för en värdepappersfond. Med derivatinstrument avses exempelvis optioner, terminer och swapavtal.

3.1.5 Uppföljning och rapportering

Det övergripande syftet är att informera Kommunstyrelsen om förvaltningens resultat och exponering i relation till fastställda limiter. Samtliga personer och parter delaktiga i arbetet med medelsförvaltningen ska omedelbart rapportera till Kommunstyrelsen om händelser som inte kan betraktas som normala i placeringsverksamheten.

Varje månad sammanställs en rapport per portfölj som innehåller uppföljning av fastställda limiter samt relevanta nyckeltal i förvaltningen.

3.1.6 Riskhantering

Placeringar innebär som regel ett risktagande. Om kapitalförvaltningen är effektiv erhålls en ökad förväntad avkastning genom en höjd risknivå, och en lägre risk erhålls på bekostnad av en lägre förväntad avkastning.

Risken hanteras framför allt på övergripande nivå i respektive förvaltning genom valet av strategi och tillgångsallokering. Därutöver reglerar finanspolicyn limiter för ett antal specifika finansiella risker såsom valutarisk och kreditrisk enligt nedan.

Valutarisk

Valutarisken anger portföljens känslighet för förändringar i den svenska kronans värde kontra utländska valutor. Utgångspunkten vid förvaltning av kommunens portföljer är att begränsa valutarisken.

Följande gäller i respektive tillgångsslag:

- Räntebärande värdepapper ska valutasäkras då valutarisken i annat fall skulle bli den dominerande risken i placeringen.
- Aktieplaceringar valutasäkras normalt sett inte då valutarisken ingår som en mindre del i den totala risken i placeringar i aktier på utländska marknader.

Ränterisk

Ränterisk innebär att marknadsvärdet på räntebärande värdepapper faller när det allmänna ränteläget stiger, och omvänt. Ränterisken mäter portföljens exponering mot förändringar i marknadsräntan. Ränterisken hanteras genom portföljens duration och som beskriver hur känslig en tillgång är för ränteförändringar.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk innebär risken att aktiekurser utvecklas på ett, för portföljens värde, ofördelaktigt sätt. Aktiekursrisken minskas med hjälp av spridning på flera olika geografiska marknader.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisken avser risken att ett innehav inte går att avyttra. Risken hanteras genom att portföljen har en god diversifiering avseende värdepapper och motparter, samt genom att handeln med icke börsnoterade värdepapper begränsas.

Kreditrisk

Kreditrisk i kapitalförvaltningen berör ränteplaceringar och definieras som risken för värdeförlust på grund av att en motpart (till exempel bank, kommun, företag) inte fullgör sina finansiella förpliktelser. Kreditrisk definieras som risken för att en fordran inte betalas på utsatt tid och/eller med det belopp som fordran utgör. För att hantera denna risk ska placeringarna fördelas mellan olika emittenter (utgivare).

För att hantera kreditrisken på ett effektivt sätt ska ränteplaceringar göras genom placering i fonder. Dessa ska bestå av räntebärande papper med god kreditvärdighet och riskspridning.

Transparens

Kommunens investeringar ska vara transparenta, vilket innebär att det ska vara tydligt mot vilket underliggande tillgångsslag investeringen är exponerad, samt att det vid varje tidpunkt ska vara möjligt att mäta den faktiska riskexponeringens storlek.

3.2 Likviditetsförvaltning

3.2.1 Bakgrund

Kapitalet i likviditetsförvaltningen ska säkerställa kommunens och koncernens betalningsförmåga på kort sikt. Kapitalet utgörs av likvida medel på bankkonto samt eventuella kortfristiga placeringar i räntebärande värdepapper.

Placeringar i räntebärande värdepapper är ett komplement till kontoplaceringar och fungerar som en buffert för att hantera variationer i kommunens likviditet. Placeringshorisonten är 0–1 år.

3.2.2 Mål

Det primära målet för likviditetsförvaltningen är att säkerställa kommunens och koncernens betalningsförmåga på kort sikt.

Placeringar inom ramen för likviditetsförvaltningen har därutöver ett avkastningsmål motsvarande värdeutvecklingen på statsskuldsväxlar.

3.2.3 Strategi och riskhantering

Risken i likviditetsförvaltningen ska vara mycket låg givet den korta placeringshorisonten. Det säkerställs genom att:

- Placeringar endast får göras i räntebärande värdepapper
- Placeringar ska ha en god kreditvärdighet
- Genomsnittlig räntebindningstid (duration) i likviditetsförvaltningen får maximalt vara 1 år

3.2.4 Tillåtna tillgångslag

Kortfristig likviditet placeras på det för kommunen/koncernen mest fördelaktiga sättet med beaktande av kommunens likviditetsplan.

Hur likviditeten ska placeras avgörs av placeringshorisonten:

- Likvida medel som bedöms behövas inom en månad placeras på kommunens koncernkonto
  - Kortfristig likviditet får endast placeras på räntebärande konton (med rörlig ränta) i banker med en kreditrating om lägst A-/A3 av Standard & Poor's eller Moody's.
  - För att minska koncentrationsrisken får maximalt 200 Mkr placeras på konto i en enskild bank. Undantag från detta får göras vid tillfälliga toppar i likviditeten, dock maximalt 10 bankdagar.
  - Kommunen får endast placera i svensk valuta eller efter Kommunstyrelsens beslut i utländsk valuta. Vid placering i utländsk valuta ska denna valutasäkras.

- Likvida medel som bedöms behövas inom tre månader får placeras på kommunens koncernkonto. De får även placeras i räntebärande värdepapper
- Likvida medel som överstiger 100 mnkr och har en längre placeringshorisont än tre månader bör placeras i räntebärande värdepapper

3.3 Överlikviditetsförvaltning

3.3.1 Bakgrund

Kapitalet i överlikviditetsförvaltningen ska säkerställa kommunens och koncernens betalningsförmåga på lång sikt och avser medel som inte bedöms behövas inom det närmaste året.

Den faktiska placeringshorisonten och risken i förvaltningen ska anpassas till kommunens långsiktiga likviditetsprognos.

3.3.2 Mål

Syftet med överskottlikviditetsförvaltningen är att skapa en meravkastning jämfört med likviditetsförvaltningen avseende det kapital som inte behövs på kort sikt. Mot bakgrund av placeringshorisonten och ett relativt begränsat risktagande är målet en avkastning motsvarande värdeutvecklingen på statsskuldsväxlar över 1,5 procent.

3.3.3 Strategi och riskhantering

Kommunen ska tillämpa en i huvudsak passiv strategi för övergripande riskhantering där portföljens allokering hålls relativt konstant över tid.

Strategin innebär att fördelningen mellan olika tillgångsslag inte aktivt förändras utifrån hur de finansiella marknaderna utvecklas eller hur de bedöms utvecklas framåt. Allokeringsförändringar görs primärt för att återställa fördelningen mellan de olika tillgångsslagen till den strategiska tillgångsfördelningen (portföljens normalfördelning).

Den strategiska tillgångsfördelningen är vald så att risken i portföljen inte ska bli allt för hög. Mot bakgrund av normalfördelningen bedöms nedsidesrisken i portföljen vara cirka 10 procent.

3.3.4 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag:

- Likvida medel i svensk valuta
- Räntebärande värdepapper
- Svenska och utländska aktier

3.3.5 Limiter för tillgångsslag

Allokeringen mellan olika tillgångsslag uttrycks som en normalportfölj vilken speglar kommunens strategi i kapitalförvaltningen.

Tillgångsslag	Min	Normal	Max
Likvida medel	0 %	0 %	15 %
Räntor	50 %	70 %	90 %
Aktier	10 %	30 %	35 %
Varav svenska aktier	0 %	30 %	50 %
Varav utländska aktier	50 %	70 %	100 %

3.4 Pensionsmedelsförvaltning

3.4.1 Bakgrund

Österåkers kommun har ett långsiktigt åtagande för utbetalning av pensioner. I syfte att på ett effektivt sätt trygga dessa pensionsutfästelser och de stora utbetalningar som dessa i framtiden ger upphov till har kommunen byggt upp en pensionsmedelsförvaltning.

Avsatta medel har en långsiktig karaktär och ska i förvaltningen beakta kommunens behov av medel för pensionsutbetalningar för redan ingångna och kommande pensionsåtaganden.

3.4.2 Mål

Det huvudsakliga målet med pensionsmedelsförvaltningen är att minska belastningen från kommunens pensionsåtagande, både vad gäller likviditetsbehov och pensionskostnader.

För att säkerställa detta ska marknadsvärdet av tillgångarna i pensionsmedelsförvaltningen över tid uppgå till minst hela pensionsskulden bokförda värde, det vill säga minst 100 procent konsolidering.

I takt med att pensionsskulden minskar, och avkastning på kapitalet gör att detta ökar, kan överskottet i pensionsmedelsförvaltningen relativt pensionsskulden användas till uttag. Exempelvis för att täcka likviditetsbehov hänförliga till pensionsåtagandet.

Målet är utöver ovanstående är att pensionsmedelsförvaltningen ska ge en genomsnittlig avkastning på 5,5 procent per år på lång sikt.

3.4.3 Strategi och riskhantering

Kommunen ska tillämpa en i huvudsak passiv strategi för övergripande riskhantering där portföljens allokering hålls relativt konstant över tid.

Strategin innebär att fördelningen mellan olika tillgångsslag inte aktivt förändras utifrån hur de finansiella marknaderna utvecklas eller hur de bedöms utvecklas framåt. Allokeringsförändringar görs primärt för att återställa fördelningen mellan de olika tillgångsslagen till den strategiska tillgångsfördelningen (portföljens normalfördelning).

Den strategiska tillgångsfördelningen är vald så att risken i portföljen inte ska bli allt för hög relativt placeringshorisonten. Mot bakgrund av normalfördelningen bedöms nedsidesrisken i portföljen vara cirka 25 procent.

3.4.4 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag.

- Likvida medel i svensk valuta.
- Räntebärande värdepapper.
- Svenska och utländska aktier.

3.4.5 Limiter för tillgångsslag

Procenttalen i följande tabell anger lägsta och högsta andel som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt ska få utgöra av portföljens totala marknadsvärde.

Tillgångsslag	Min	Normal	Max
Likvida medel	0 %	0 %	15 %
Räntor	20 %	30 %	50 %
Aktier	50 %	70 %	78 %
Varav svenska aktier	15 %	30 %	45 %
Varav utländska aktier	55 %	70 %	85 %

3.5 Syskonen August och Viktoria Johanssons fond

3.5.1 Bakgrund

Österåkers kommun förvaltar Syskonen August och Viktoria Johanssons fond.

3.5.2 Mål

Avkastningsmål

- Att uppnå en stabil och hög avkastning med hänsyn tagen till de riskbegränsande regler som finns beskrivna i placeringsreglerna.
- Att eftersträva en stabil real värdetillväxt, uppgående till minst en procent per år sett över rullande femårsperioder.

Utdelning

Av direktavkastningen ska utdelning ske enligt stiftelsens bestämmelser.

3.5.3 Strategi och riskhantering

Stiftelsen har en evig placeringshorisont, vilket i sig medger en hög kortsiktig risk. Detta måste emellertid balanseras mot målet om en stabil och hög avkastning och direktavkastning.

Utifrån detta tillämpas en i huvudsak passiv strategi för övergripande riskhantering där portföljens allokering hålls relativt konstant över tid.

Strategin innebär att fördelningen mellan olika tillgångsslag inte aktivt förändras utifrån hur de finansiella marknaderna utvecklas eller hur de bedöms utvecklas framåt. Allokeringsförändringar görs primärt för att återställa fördelningen mellan de olika tillgångsslagen till den strategiska tillgångsfördelningen (portföljens normalfördelning).

Den strategiska tillgångsfördelningen är vald så att risken i portföljen inte ska bli allt för hög relativt placeringshorisonten. Mot bakgrund av normalfördelningen bedöms nedsidesrisken i portföljen vara cirka 20 procent.

3.5.4 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag:

- Likvida medel i svensk valuta
- Räntebärande värdepapper
- Svenska och utländska aktier.

3.5.5 Limiter för tillgångsslag

Procenttalen i följande tabell anger lägsta och högsta andel som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt ska få utgöra av portföljens totala marknadsvärde.

Tillgångsslag	Min	Normal	Max
Likvida medel	0 %	0 %	10 %
Räntor	35 %	50 %	65 %
Aktier	35 %	50 %	65 %
Varav svenska aktier	15 %	30 %	45 %
Varav utländska aktier	55 %	70 %	85 %